

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
HUQUQNI MUHOFAZA QILISH
AKADEMIYASI**

"Vijdon va burch bilan yashash"

Umumiy o'rta ta'lim maktab 6-sinf o'quvchilari uchun mo'ljallangan dars materiallari

Dars maqsadlari

1 Tushunchalarni o'rganish

Vijdon va burch tushunchalarining mazmunini tushuntirish.

2 Amaliyot

Vijdonga muvofiq amal qilish va o'ziga nisbatan halol bo'lishni o'rganish.

3 Qadriyatlarni anglash

Vijdon va burchga amal qilish orqali insoniy qadriyatlarning muhimligini yaratish.

Kutilyotgan natijalar

Tushunish

O'quvchilar vijdon va burch tushunchalarini to'g'ri tushunib etishadi.

Tayyorlik

Yaxshilik, halollik va baxtga erishish uchun sabr va mehnat qilishning ahamiyatini tushunadilar.

Intilish

O'quvchilar o'z hayotida vijdonga muvofiq amal qilishga intilishadi.

Hal qilish

O'quvchilar hayotdagi muhim qarorlarni vijdonan va burchga asoslab qabul qilishni o'rganadilar.

Dars metodlari

Suhbat

O'quvchilarni mavzu bo'yicha fikrlashga va mustaqil qarorlar qabul qilishga jalb qilish.

Hikoya

Vijdon va burchga amal qilishga oid aniq vaziyatlar yoki hayotiy misollar.

Blits so'rov

Tezkor savollar orqali mavzuni yanada aniqlashtirish.

Rolli o'yinlar:

O'quvchilarning e'tiborini jalb qilish va ularni hayotiy vaziyatlarga asoslanib xulq-atvor ko'nikmalarini shakllantirish.

Foydalaniladigan materiallar

1 — Rasmlar

Vijdon va burchning mazmunini tushuntiruvchi rasmlar.

2 — Kartochkalar

Har xil hayotiy vaziyatlar va qarorlarni amaliy ishlash uchun mo'ljallangan kichik varoq.

3 — Taqdimot slaydlar

Vijdon va burch tushunchalariga oid slaydlar.

Darsga kirish

Vijdon va burch — bizga to'g'ri va adolatli qarorlar qabul qilishga yordam beruvchi insonlarga xos bo'lgan ruhiy holatdir.

1 Suhbat savollari

Vijdon deb nimani tushunasiz?

2 Suhbat savollari

Burch nimani anglatadi?

3 Suhbat savollari

Qanday vaziyatlarda vijdonga amal qilish muhim bo'ladi?

Vijdon tushunchasi

Ta'rif:

Vijdon — insonning ichki ovozidir, u to'g'ri va noto'g'ri qarorlarni ajratib beradi.

Vazifasi:

Insoniy qadriyatlar va adolatga amal qilishga o'rgatadi.

Misol:

Agar Siz o'rtog'ingizning kiyimlari eskiligi tufayli boshqalar tomonidan uni masxara qilinayotganligini ko'rsangiz, bundan Sizning vijdoningiz azoblanadi, chunki vijdon sizga bu adolatsiz ekanligini anglatadi va to'g'ri yo'lni ko'rsatadi.

Burch tushunchasi

Ta'rif:

Burch — bu vijdonan qabul qilingan qarorni amalga oshirishdagi majburiyat hissidir

Talab:

O'zingizga va boshqalarga nisbatan mas'uliyat hissi.

Misol:

Sizga ishonch bildirgan do'stingizni boshqalarning salbiy munosabatidan himoya qilish burchingiz hisoblanadi.

Vijdon va burchning ahamiyati

Adolat

Vijdon va burch jamiyatda adolatni ta'minlashga yordam beradi.

Insoniylik

Ular insoniy munosabatlarni mustahkamlaydi va mehr-oqibatni oshiradi.

Shaxsiy o'sish

Vijdon va burchga amal qilish shaxsiy rivojlanishga olib keladi.

Vijdonan qaror qabul qilish

1

Vaziyatni baholash

Har tomonlama o'ylab ko'ring.

2

Ichki ovozni tinglash

Vijdoningiz nima deyayotganiga quloq soling.

3

Oqibatlarni o'ylash

Qaroringiz qanday natijalar keltirishini tasavvur qiling.

4

To'g'ri yo'lni tanlash

Eng to'g'ri va adolatli qarorni qabul qiling.

Hayotiy vaziyat: Do'kondagi holat

Vaziyat

Do'konda bir kishi xarid qilgan mahsulotlari uchun kassada to'lov qilmasdan chiqib ketayotganini ko'rdingiz.

Savollar:

1. Vijdonga muvofiq qanday qaror qabul qilish mumkin?
2. Burchga amal qilgan holda qanday ish ko'rish kerak?

Rolli o‘yin: Maktab oshxonasidagi telefon

1

Vaziyat

O‘quvchi maktab oshxonasida stol ustida telefonini qarovsiz qoldirib ketgan.

2

Rollar

Bir o‘quvchi telefonni o‘g‘irlamoqchi, boshqasi to‘g‘ri harakat qilmoqchi.

3

Maqsad

Har bir o‘quvchi vijdonan amal qilishni ko‘rsatadi.

Blits-so'rov

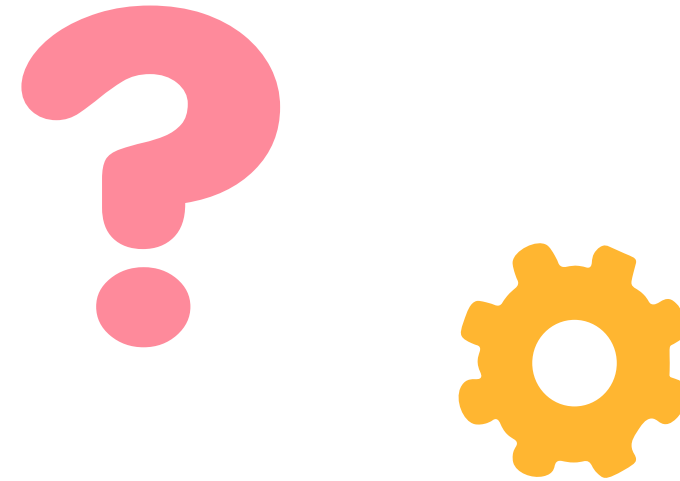
1 Savol

Vijdonan amal qilish nima?

2 Savol

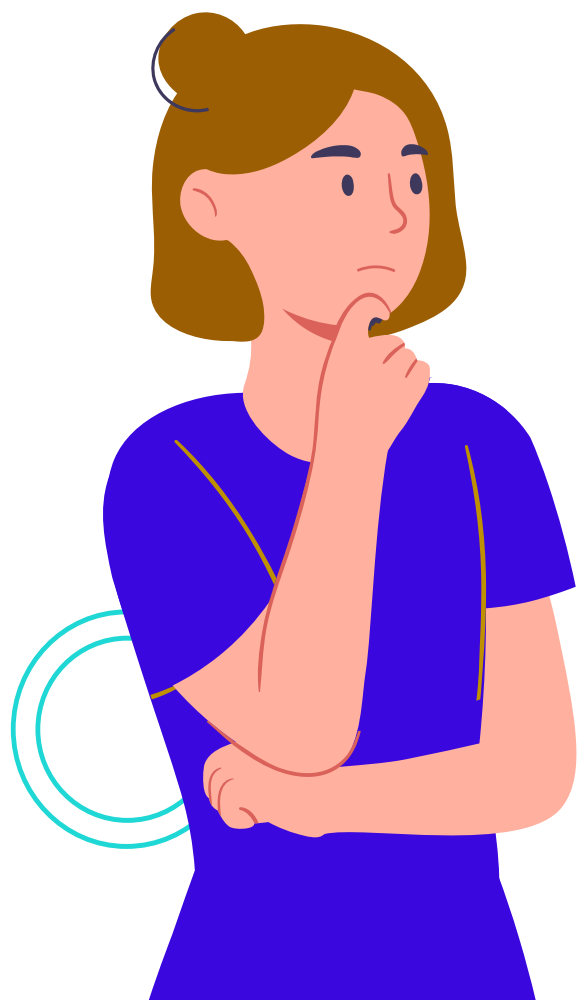
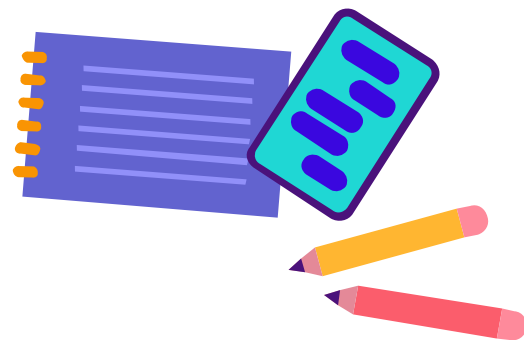
Burchni qanday his qilish mumkin?

3 Savol

To'g'ri qaror qabul qilishda qanday omillar e'tiborga olinadi?

Xulosa: Vijdon va burch bilan yashash

Shaxsiy rivojlanish

Vijdon va burchga amal qilish Sizni samimiy insonga aylantiradi.

Jamiyatga foyda

Vijdonli insonlar orqali jamiyat yaxshilanadi va rivojlanadi.

Kelajakka yo'l

Bu xususiyatlar sizni yorqin kelajakka olib boradi.

Darsni yakunlash

Vijdonga va burchga amal qilish nafaqat sizga, balki atrofdagi barcha odamlarga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Suhbat savoli

Vijdonga amal qilgan holda baxtga erishish mumkinmi?
Nima uchun?

Xulosa

Har birimiz vijdon va burchga amal qilishimiz kerak, chunki bu bizga to'g'ri yo'lni ko'rsatadi.

